

૭૦૬૮

॥ શ્રી ॥

ખોડાણો

અમથવા

વિજયસિંહ વિજય.

દ્વિતિયાવૃત્તિ.

પ્રત ૨૦૦૦.

રચનાર,

સાક્ષરોત્તમ શીઘ્ર કવિતર શ્રીમુત.

નગીનદાસ પુરુષોત્તમદાસ સંગવી.

પ્રસિદ્ધકર્તા,

ત્રવાડી. અમ્બાલાલ નરસીલાલ.

કર્ષણવચ્ચકર.

સં. ૧૯૫૫

ઇ. સ. ૧૯૯૯

આ પુસ્તક સન ૧૯૬૭ ના ૨૫ મા એક્ટ પ્રમાણે
રજીસ્ટર્ડ કરાવેલું છે.

અમદાવાદ.

શ્રી “ મુદ્રણકલામંદિર ” લિમિટેડ.

કિંમત ૦-૨-૦

અર્પણ પત્રિકા.

દોહરા.

સંઘવિ અમદાવાદના, ચતુર નર ચતુરદાસ;	
ખીજી બોડાણા થયા, શ્રી હરિ પર વિશ્વાસ.	૧
લેખના કૃષિવલ વૈશ્યવર, ગોવર્દનના પુત્ર;	
પૂજ્ય પિતામહ માહરા, શુદ્ધ મીતના સુત્ર.	૨
જન્મ લગી રણછોડજી, મેળ્યાં રાખી વિવેક;	
શ્રી રણછોડવિષે લખ્યા, અંતે રાખ્યો ટેક.	૩
એહ પૂજ્યનો પૌત્ર હું, નામે દીન નગીન;	
ચતુરદાસની કીર્તિને, અર્પું કાવ્ય પ્રવીણ.	૪

વિજયસિંહ વિજય

અથવા

નવો ! બોડાણો નવો !

મંગળાચરણ.

સાખી.

અહ્યા વિષ્ણુ મહેશ પણુ, જેની પદ રજ ચ્હાય;
તે નરહરિ સદગુર તણા, પ્રેમે પૂજું પાય. ૧
કપિજનની જનની તને, નમું સરસ્વતિ માત;
મુજ જીમે વસ શારદા કાન્ય થાય દિખ્યાત. ૨

ભક્ત શિરોમણિ વીર જે, જોવાણો કેવાય;
કહું તેનું આખ્યાનું હું, તુણિ સકિ પાવન થાય. ૩
(ભક્ત શ્રી જોવાણાનું નામ, ગામ અને વંશ.)

પદ ૧ હું. રામ ગરખી.

(મારું સોનાનું છે ગેડુરે છેલ્લું છખીલા જોગાળા, એ રંગે:—)
શ્રી ભરત ખંડ છે કેવોરે, ચારે ધામ રહ્યાં જેમાં;
દુનિયાના દીવા જેવોરે, સપગાં તીર્થ રહ્યાં તેમાં. ૧

ત્યાં ગુણવતી સુન્દરતેરે, ખેડા જીલ્લો છે આસોઃ
 શાબીનો સઘળી વાતેરે, જ્યાં રૂડા જનનો વાસો. ૨
 તે જીલ્લો પ્રગણું પેખ્યુંરે, ઠીક ઠાસરા નામે છે;
 ઘાંઘર મામ ત્યાં દેખ્યુંરે, ભક્ત થયો તે ઠામે છે. ૩
 રણવટ રજપુતની બતેરે, બોડાણના વશ વિષે;
 અતિ શુભકારી સહ વાતેરે, વિજયસિંહનો જન્મદિસે. ૪
 તે વિજયસિંહને આથીરે, સૌકો કે'છે બોડાણો;
 લક્ષ્મીવરને લાવ્યાથીરે, તે નિજ અટકે પંકાણો. ૫
 આગાપણુથી બોડાણેરે, ત્રિકમશું લીધી તાળી,
 તન મન ધન હારિને બાણેરે, રમતાં રટતો વનમાળી. ૬
 સહ બાળકને બોલાવીરે, શ્રીપતિ કેરા ગુણ ગાયે;
 તે કે'વત સત્ય દરાવીરે, 'ભકત બીજ નહિ પડતાયે' ૭
 પૂરા પંદરમે વર્ષેરે, માત પિતાયે પરણાવ્યા;
 સડનાં ઉર ઉલટયાં હર્ષે રે, ગોરી ગુણવતી લાવ્યા. ૮
 ગંગા સમ ગંગાબાદરે, સતી પતિવ્રતમાં પૂરી;
 સ્વામીની આજ્ઞા માંહિરે, સેવામાં સડથી શૂરી. ૯
 પતિને પરમેશ્વરમાં તેરે, ભેદ ભામિની ના ભાજે;
 પતિની ભકતીમાં આંતેરે, સતી શિરોમણિ દિન ગાજે. ૧૦
 છે સંત શિરોમણિ સ્વામિરે, સતિ શિરોમણિ નારી છે;
 જામી જોડી, નવ આમીરે, નગીન કે' બલિહારીછે. ૧૧

(ભક્તનો ગૃહસ્થાશ્રમ.)

પદ ૨ જી. રાગ ઝરખી.

(સખી પડવે તે પૂરણુ બ્રહ્મ, જે કોઇ જનજેરે : —એ રાગ.)

શોળ વર્ષ તણુ થયા ભક્ત, બરાબર જ્યારેરે;

અયાં માત પીતાતો અશક્ત, ભક્તનાં ત્યારેરે, ૧

થોડા દિનમાં ગયાં દેવશોક, પિતાને માતારે;

પણુ ભક્ત હરે નહિ શોક, હરિગુણુ ગાતારે. ૨

કાનાં માત પિતા સુત નાર ? પ્રભુ છે મેલીરે;

ધરી ઇશ્વરનો આધાર, દિધો શોક મેલીરે. ૩

ક્રિયા કીધી સકળ શુભપેર, ભક્તે છેલીરે;

તારી લીધી પેઢી ઇકોતેર, પોતે પિડ મેલીરે. ૪

અનુરા ચલાવે ધરબાર, ગંગાબાધરે;

પાળી સત્ય ભક્ત ભર્તાર, કરે છે કમાધરે, ૫

ધર શોધી આવે સાધુ સંત, તેને જમાડેરે;

તેની સેવા કરીને અનંત, શાન્તિ પમાડેરે. ૬

સુણે હરિના ગુણુની વાત, સંતનિ પાસેરે;

થાય હૃદય બહુ રગિયાત, મહાસુખ ભાસેરે. ૭

કરે ગુણુચત્ર ગંગાબાધ, પતિની સેવારે;

રહે પાત પ્રભુ ગુણુમાં સમાધ, સદા સુખ લેવારે. ૮

ભક્ત રોજ ભાગ્યે જીવ, શેઠી ૧ કિનારેરે;

૧ ઝાકોરની પાસે શેઠી નામની નાની સરખી નદી છે.

હરિ દાતાણુ પાણી ન્હાય, વહેલા સવારે રે. ૯
 આવી ઘેર ઘરે હરિ ધ્યાન, સંત સતેભેરે.
 જળ અન્ન તથા સન્માન, આપી પોષેરે. ૧૦
 પૂરું ભક્તને ગંગાપ્રાપ્ત, જમી છે જમાડીરે;
 આમ ભક્તે માંડી મૃત્સ્થાપ્ત ૨ જપે હરિ દાંડીરે. ૧૧

(૨—ધરત્યાર, સંસાર.)

નીતિયા ચલવે સંસાર, ધર્મે ન છોડેરે;
 કહે નગિન ધન્ય બહુ વાર, ભજે હરિ કાટેરે. ૧૨

ભોડાણાનું દ્વારકાજનાર જત્રાણના સંધને મળવું.

પદ ૩ જી રાગ ગરબી.

(શીખ સાસુજી દે છે રે, વડુજી રહો દગે:—જો રાગ)

એકવાર સવારેરે, ઉઠ્યા ભક્ત કૃષ્ણ ભજ;
 નેત્ર જમાણું ફરકિયુંરે, ખુશી ઉરમાં ઉપજ. ૧
 પછી શેઠિએ ન્હાવારે, ગયા ભક્ત ભાવ ધરી;
 ન્હાઈ ઘોઘને વગિયારે, ભજે મુખ દેવ હરી. ૨
 મહેજ તડકો સુરજનોરે, દિસે પથસપો છે;
 વાયુ શીતળ વાનોરે, છટાથી છવાયો છે. ૩
 વૃક્ષ વાણામાં તાજરે, થયેલાં શાભે છે;
 મુણી તંબીની વાણીરે, બહુ મન લોભે છે. ૪
 શોભતી ભાસે સૃષ્ટિરે, છે સમય સવાર તણો;

ભક્ત આવે છે ચાલ્યારે, ઉરે આનંદ ધણો. ૫

શોભા વનની વિલોકારે, ભક્ત હરિ ગુણ ગાવા;

લાગ્યા ઉર હરખીરે, નગીન કહે હાવાં. ૬

(બોડાણો ગાય છે)—પદ ૪ થું રાગ ગરબી.

(પાલવડો મેલો મોહનજી, મારગડે મને જવા દો:—રાગ)

જ્યજ્ય પૂરણુ બ્રહ્મ નિરંજન, આ જગલીલા તારીરે;

રૂપિ મુનિ તેનો પાર ન પામ્યા, આખર બેઠા હારીરે. જ્યં ૧

કંઈ નો'તું ત્યાં કેવું કીધું, પંચ તત્વનો પાયોરે;

તારી ધમ્મથી અવિનાશ, પૂર્ણ પ્રપંચ રચાયોરે. જ્યં ૨

જગ આ જડ પણ તારા બળથી, છે ચૈતન્ય જણાયુંરે;

અસત્ય જગ તારા આધારે, સત્ય સમું દેખાયુંરે. જ્યં ૩

તારે આધારે આ જગની, ચાલે છે ઘટમાળારે,

ચંદ્ર સૂર્ય પૃથ્વી ને ગાણી, અગણિત ગ્રહ રૂપાળારે. જ્યં ૪

તું છે નિર્ગુણ તુંજ સગુણ છે, તું શિવ, વિધિ, હરિ રાચારે;

ભાર હરણ કરવા ભૂમીનો, સ્વરૂપ તું લે કાચારે. જ્યં ૫

બ્રહ્મા રૂપે જગ ઉપજાવે, તું હરી રૂપે પાળેરે;

હર રૂપે સંહાર કરે છે, તુંજ સદા લય ઝળેરે. જ્યં ૬

આ જગ, તુજથી ઉપજ્યું, તુજમાં ધરિયું, તુજમાં જાશેરે;

કહે નગિન આ લવજળ તરશે, જે જનતુજ ગુણુગાશેરે. જ્યં ૭

પદ પ મું રામ મરખી.

(પડવેની પણ પ્રીત ગતમત ભૂલીરે:—એ રાગ)

હરિચુણ ગાતા ભક્ત આવે આલ્યારે;	
ત્યાં દુરથી હિડતા ગોટ રજના ભાલ્યારે.	૧
ત્યાં યોબ્યા યોડી વાર ભક્ત જોવાનેરે;	
બહુ પડિયો સોરખકોર ભક્તને કાનેરે.	૨
ધુધરા ધમકે ને ઘોડા ખુખારેરે;	
બહુ કલળલ કરતા લોક સુણ્યા તે કારેરે.	૩
ભક્તે જાણ્યું હશે જાન કો કેરીરે;	
કે યાત્રાળુનો શંધ છટા ભલેરીરે.	૪
એવામાં માણસ ગાડી ઘોડાં આવ્યારે;	
તે ભક્તે દેખ્યાં ભક્ત તણે મન ભાવ્યારે.	૫
પગ પાળા કોઈ કોઈ ગાડામાં બેઠારે;	
કો ડમણી માફા ને છકડામાં પેઠારે.	૬
છેલ કેટલા છુટે ઘોડે ચડિયારે;	
છે કોઈએ ધળ નિશાન હાથ પકડિયારે.	૭
સાથે લઈ હથિયાર વળાવા ચાલેરે;	
હુટવાની તેથી હામ કો નવ ધાલેરે.	૮
નગિન નિરખી શાભા હરખ્યા બોડાણોરે;	
ભક્તે પુછ્યું કોઈ માણસ નિરખી શાણોરે.	૯

ભક્ત કહે છે પદ ૬ હું રાગ ગરબી.

ખડો ચતુર પેસો ટોપીવાળો રેલવેલ ગાડી ચલાવીરે. એ રાગ)
 કહો શાણા પરદેશી વીર, કયે દેશથી આવ્યારે;
 કયે દેશ જીવાને માટે, મોટા સાથ જમાવ્યારે કહો. ૧
 સાથ બહુ મોટો દીસે છે, સઉનાં હસતાં મૂખરે;
 કહો બપોરા ક્યાં ગાળીને, તમો પામશો સૂખરે. કહો ૨
 મહેર કરિને ઉત્તર આપો, પુછી પામું પારરે;
 નાગિન વળાવા રાખ્યા માટે, જનન હશે નિરધારરે; કહો ૩
 પગ છે સાધુ સંત ધણેરા, તેથી ભાસે શંકરે;
 ઉત્તર આપો કહે ઓગણિા, ઉરમાં ધરી ઉમંગરે. કહો ૪

પદ ૭ મું ગરબી રાગ ઉપરનો.

પરદેશી કહે સુણો સુજન, તમે પુછ્યું તેનો પારરે;
 પુર્વ દેશથી અમો આવિયે, જાત્રાળુ આ દારરે. પરદેશી ૧
 અમો તમારી આ ભાગોળે, ગાળી સરવ બપોરરે;
 રાંધી જમશું પછી ઉપડશું, સરસ સાંજને પહોરરે. પર ૨
 આગળ વધશું પશ્ચિમ તરફ, જાણ સોરઠ દેશરે;
 જશું દ્વારકા ગોમતી ન્હાઈશું, નિરખીશું દેવેશરે. પર ૩
 જતાં આવતાં હરીગુણ ગાશું. ભેટીશું રણછોડરે;
 નગીન સફળ જન્મ કરિ લઈશું, પોત્યાડી મન કોડરે. પર ૪
 હોય જેનિ ઇચ્છા તે આવે, યાત્રાએ અમ સાથરે;
 રૂડા સંગવિ છે અમકેરા, સારો છે સંઘાતરે. પર ૫

પદ. ૮. મું. ગરબી

(એ મહિને ના જઈએ પિયુ પરદેશમાં:—એ રાગ)

વેણુ સુણી પરદેશીનાં દરખ્યા ઘણા,
ભડત શિરોમળી બોડણા ઉર માંયજ્ઞે;
જનકવરાય તણી જનનાએ આલવા,
અધીક હલટી અંતરમાં ધમ્મજાવજ્ઞે. વેણુ. ૧

ચતુર ધર તરશ આલ્યા ચોંપે કરી,
જનનાળુને કહિને જય ગોપાળજ્ઞે;
વળી કહ્યું કે જ્ઞે રાજ રણુછોડજ્ઞ,
આનું શંઘમાં ઘેર જઈ તતકાળજ્ઞે. વેણુ ૨

શંઘ પડ્યો ઝકેર તણી ભાગેળમાં,
બોડણા આગ્યા પોતાને ઘેરજ્ઞે;
જણવી ધમ્મ જનનાએ જતાતણી,
ભુવતીને માંડી કહિ સઘળી પેરજ્ઞે. વેણુ ૩

સ્વામી ધર છોડી જનશે એ જાણીને,
ગુણિયલ ગંગાબાધનું ઉતર્યું મૂખજ્ઞે;
પતિવ્રતાને પતિ વિણુ પળ ગોઠે નહીં.
કહે નાગિન પતિ વિયોગનું બહુ દુઃખજ્ઞે. વેણુ ૪

પદ ૯ મું. રાગ ગરબી.

(મા પાવા તે ગઢથી ઉતર્યા માહાકાળારે. એ રાગ)

સતિનું મુખ ઉતર્યું જોઇ, બોલ્યા સ્વામારે;	
શા માટે મનમાં રોઇ, પ્રિયા દુખ પામીરે ?	૧
નથિ કારણ બીજું કાંય, આપ જવાનારે;	
તે વિયોગ કયમ વેદાય, મનના માન્યારે.	૨ .
છે થોડા દિનનું કામ, સાંભળ શાણીરે;	
તું દિલગિર નવ થા આમ, ભકત કે' વાણીરે.	૩
જાવા નવ કહું નકાર, બોલે નરીરે;	
પણ લાવે આંખે વાર, પ્રીતિ મારીરે.	૪
પતિ પુણ્ય કરે ધરિ પ્યાર, તેને વારેરે;	
તે તો હત્યારી નાર, ન છૂટે ક્યારેરે;	૫
સ્વામી જનનાએ જનવ, ભોજન રાંધુરે;	
ઘડિ એક ન ખાટી થાવ, ભાતું બાધુરે.	૬
સતિયે પછિ પૂરી થાળ, જમ્યા બોડાણુરે;	
સજી સામગ્રી તત્કાળ, ઉઠ્યા શાણુરે.	૭
શ્રીકૃષ્ણ દેતાં તે વાર, ગંગાઆધરે;	
(કંકુનું) નિલક કરિ સાર, વહે હરખાધરે.	૮

ગંગાબાઈ કહે છે:—પદ ૧૦ મું. ગરબી.

(રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેઝેરે—એ સંગ.)

શામળિયાજી પાસ સ્વામી સિધાવેરે,
ધેર લક્ષ્મીવરને લાવે; શામળિયાજી પાસ—સ્વામી
સિધાવેરે.

૨૬

નાથ જાળવિને જાળે વાટેરે, નવ કરશે શિકર મુજ માટેરે;
ધર માટે ન રે'શે ઉચાટે.

શામળિયાજી ૧

તમે જાતનું જાતન તો કરજેરે, શંક સાથેને સાથે વિચરજેરે;
દેવા દર્શન પાછા કરજે.

શામળિયાજી ૨

અણુમૂલી હું દાસી તમારીરે, નહાળે ગોમતિમાં સંભારીરે;

રખે મૂકતા મુજને વિસારી.

શામળિયાજી ૩

પ્રભુને તમે નિરખો જ્યારેરે, આ લ્યો શ્રીજી મેલજે ત્યારેરે;

મને સંભારજે તે પારે.

શામળિયાજી ૪

એ છે દેવ દયાળુ રાજારે, એતો રંકની રાખશે માજારે;

નથી શ્રીમંત આપણે જાગા.

શામળિયાજી ૫

સુદામાના તાંદુલથી ને રાજારે, એને ભાવી પિદુરની ભાજારે;

લેતાં શ્રીજી એ નહીં જાણ.

શામળિયાજી ૬

સ્વામી સિધારે નામું શીશરે, તમ રક્ષા કરો જગદીશરે;

કહે નગિન દિધી આશીશ.

શામળિયાજી ૭

પદ ૧૧ મું. ગરબી.

(તમેરે નંદજી ગોકુળ સાંચરે—એ રાગ)

વળતી ખોડાણાજી ખોલીયારે, એ ટેક.
 ચતુરા ચિન્તા ન ધરે લેશજી;
 રાખણહારે છે રણછોડજીરે,
 હરિકેસ ગુણ ગાય હમેશજી વળતી૦ ૧
 ગોરી ગુણવંતાં બહુ છે તમેરે,
 સમજી થઈને આપી શીખજી;
 જાતના કુળમાં તમ ભાગછેરે,
 હરિને નિરખિશ હું નખ શીખજી. વળતી૦ ૨
 જાત્રા કરિ હરિ બેટી હેતથુંરે,
 આવી પ્રિયા મગિશ આઠારજી;
 જો ઇચ્છા પરમેશ્વરની હશેરે,
 નગીન નિશ્ચય કર નિરધારજી. વળતી૦ ૩

પદ ૧૨ મું રાગ ગરબી

(અલખેલીરે અંખે માત જોવાને જઈએ એ—રાગ)

ભાગોજે પડિયો શંઘ, ભકત તહીં આવ્યા;
 હરમાં અધિકો ઉમંગ, હરિ મળવા લાવ્યા ટેક.
 શીખ લઈ શામાની પોતે, આવ્યા સંઘની માંચરે;
 જોયું તો અદ્ભુત થઈ છે, શંઘ તણી રચનાય. ભકત૦ ૧

ડેરા તાંબુને રાવડીઓ, ઠોપી કરિને હીકરે;

જમી સડે ભેદા માંડીને, કીર્તનની રણગ્રીક.

ભક્ત ૦ ૨

જાંઝ મૃદંગ અને કરતાલો, વાગે રૂડી પેરરે;

મંડળિઓ મળિ ભજન કરે છે, દડ થઇ ઠેરેઠેર.

ભક્ત ૦ ૩

રચના જોઈ રાજી મનમાંહી, બોડાણા બહુ ધાયરે;

એવે શંઘ ઉપડવાની, કહે નગીન થઇ વેળાથ.

ભક્ત ૦ ૪

પદ ૧૩ મું રાગે ગરખી.

(ગુજરીને રાગે ગવાશે.)

પ્રયો શંઘમાં ટેલિયો, સડે શંઘ થાવ તૈયારરે;

દડો પહોર થયો હવે, સડે ચાકો નરનેનારરે.

૧

ડેરા તાંબુ પાડીયા, ગાડી જોડે ગાડીતરે;

સામન ઠેકાણે કર્યો, સડેનું આલ્યાપર ચીત્તરે.

૨

સડેસડેનું સંભારતાં જો, ભૂલ્યા ચૂક્યા હોયરે,

પહેલો મેળો હતો તહીતો, હવે રહ્યું નહી કોયરે.

૩

બોડાણા પણ સડે સંગાયે, વાટે આલ્યા બાયરે;

નગીન નરહરિને મળાયું એમ, ધારી ઉર હરખાયરે.

૪

દામોદર કુડે નાહાવાને, ચઢયા ગિરિ ગિરનારરે;

પ્રભાસ પાટણ પણ નિરખ્યું નિરખ્યા સોમેશ્વર સારરે.

૫

બીજાં ધામ બહુ તોયં વાળ, બહુ બહુ જોયાં ગામરે;

કહે નગીન આંતે " જાગ્યા, હારકા મુકામરે.

૬

પદ ૧૪ મું રાગ ગરબી.

(નારી નારી નારીરે વા'લા તમે પુરૂષ અમે નારી-એ રાગ.)

આવ્યા, આવ્યા, આવ્યારે, સડિ દ્વારકામાં આવ્યા;
આજ્યા ગોમતિ ના'વારે સડિ દ્વારકામાં આવ્યા. ટેક.

ગોમતિ જળથી નિરમળ થઇને, દર્શન કાજ ચલાવ્યારે.	સડિ૦
હરિ આગળ ધરવાને માટે, બહુ બહુ ભેટો લાવ્યારે.	સડિ૦
સાકર માંખણુ ધરિને હરિને, તુલસી હાર ચડાવ્યારે.	સડિ૦
ખોડાણે જમ શ્રીફલ મેદ્યું, ભક્ત પ્રભુને ભાવ્યારે.	સડિ૦
શ્રીફળ રગડી ઠેઠ ગયું મહીં, પ્રભુએ પ્રેમ જણાવ્યારે.	સડિ૦
નગીન ઉર આનંદ ધણેરો, પ્રભુ દિનખંધુ કા'વ્યારે.	સડિ૦
ખોડાણા પછી વિનતી ઉચ્ચારે, હેતે શીશ નમાવ્યારે.	સડિ૦

પદ ૧૫ મું રાગ ગરબી

ખોડાણા સ્તુતી કરે છે.

(રાગ વાહાલાજના મહીનાનો.)

જય જાદવ વર નટવર લક્ષ્મી નાથરે, દિનખંધુ;
આ તારો ભવમાં જાલી મારો હાથરે, કરુણા સિંધુ. ૧
હલધરવીર માહા રણુધીર હમેશરે દિનખંધુ;
આ હું તમ શરણે કાગો મારા કલેશરે, કરુણા સિંધુ. ૨
ગોપી જીવન કંસ તણા છો કાળરે, દિનખંધુ;

- સંભાળો મુંજને ગોઆલાણુ પ્રતિ પાળરે, કરણા સિંધુ. ૬
 મગર ત્રિહારણુ ગજ છોડાવણુ હારરે, દિનબંધુ:
 કારવ સંહારણુ પાંડવના આધારરે, કરણા સિંધુ. ૪
 મુરલીધર મોહન માધવ ગોપાળરે દિનબંધુ;
 છું સેવક શામળિયાજી હ્યો સંભાળરે, કરણા સિંધુ. ૫
 નિર્ગુણ સગુણ અરૂપ સરૂપ ત્રિરૂપરે, દિનબંધુ;
 આ કામણુગાળા કોટિ ભુવનના ભુપરે, કરણા સિંધુ. ૬
 તું છે સખજી હું દુર્બલ આડો આંકરે, દિનબંધુ;
 બોડાણો જાણો દાસ તમારો રાંકરે. કરણા સિંધુ. ૭
 નગીન નરસિંહ તમે મા બાપરે, દિનબંધુ;
 પ્રભુ પોતાનો ગણિ પરજ્ઞલો મુંજ પાપરે. કરણા સિંધુ. ૮

પદ ૧૬ મું ગરબી.

- (મા તું પાવાની પટરાણી કાળી કાળકારે લોલ. એ રાગ.)
 રહિને દવારકા દિન બાર, બધાયે નીકળ્યારે લોલ;
 સંઘ તણી સાથે બોડાણા, ઘર તરફ વળ્યારે લોલ. ૧
 આવ્યા ખેમ કુશળ નિજનાથ, સતી હરખી ઘણીરે લોલ;
 ગંગાબાઈએ સેવા ખૂબ કરી, સ્વામી તણીરે લોલ. ૨
 મંગાબાઈ કહે રૂડો દીન, તમે આવ્યા પતિરે લોલ;
 વિનય કરીને વનિતા બોલ, વહાલે બોલતીરે લોલ. ૩
 લીધો બોડાણાએ ટેક, જવાને દારકારે લોલ;

- તુળશી વાળી કેઠ ચઢાવે કરિ પગ પારકારે લોલ. ૪
 એપ કરીને મળવા જાય હરીને પ્રેમશુરે લોલ;
 તુળશી વાલે આણી બહાલ રહે નિત્ય નેમશુરે લોલ. ૫
 એમ વરસમાં જે ત્રણ વાર ધસે હરિની કનેરે લોલ;
 રૂઢિયામાં રાખે રણુછોડ કે દમતા દેહનેરે લોલ. ૬
 કરતાં ત્રીકમજીની ટેલ જીવાની તો ગઈરે લોલ;
 બહોતેર વરસ થયાં ત્યાં શક્તિ ખરિરમાં ના રહીરે લોલ. ૭
 ભગત ગયા જવ છેલીવાર હરીને ભેટવારે લોલ;
 રાતે સડ ઉઘ્યા તે વાર હરી મળતા હવારે લોલ. ૮
 નરહરિ નગીનના દાતાર કહે સુણુજો તમેરે લોલ;
 બોડાણા જોઈને તમ ટેક પ્રસન્ન થયા અમેરે લોલ. ૯

ભગવાન કહે છે.—પદ ૧૭ મું રાગ ગરબી.

- (પૂજું ગણપતિના પાય પુજું અનિકાની પાવડીરે—એ રાગ)
 જોડો ઉડો હે ભક્ત, કેમ થાકી પડી રહ્યારે;
 તમે છો થયા અશક્ત, વરસ ઝાઝાં પોચી ગયારે. ૧
 લેઈ ગાડીને બહેલ, ખીજવાર ગ્રહેલા આવજોરે;
 જેવા તેવા લાવો ખેત્ર, હવે સમો ના ગુમાવજોરે. ૨
 આવું હું તમારે ઘેર, શીઠ કાશદું તમે કરોરે;
 ખેડે ઘેર લીલા હોર, તમે દુઃખના દિલે ધરોરે. ૩
 રહું રાખે છે કામ, હું તો તાહરે આધીનહું રે;

નવેખંડ તાર નામ, કુતો દાસ પાસ દોનધુરે.
 તુંતો મૂળ લેણુદાર, દેવાદાર છું હું તાહરોરે;
 ભણુજે નગીન સાર, હે બોઝણુ તું માહરોરે.

૪

૫

પદ ૧૮ રાગ ગરબી.

(સખી ચૈતરે ચિંતા થાયછે જો:—એ રાગ.)

સુણી આવી વાણી અવિનાશનીજો,
 ધરી ભડતે ત્યાં ટેક વિસવાસનીજો;
 ફરી ઘેર આવિ સાજ સહ લાવિયાજો,
 વે'લ લખ દારકાજ ફરિ આવિયાજો. ૧

ધીમે ધીમે ધોરી ચાલે વહેલ ભાગલીજો,
 જોવા જોગ્ય જોતરાંતી શોભા આગલીજો;
 વહેલ જોધ જોધ લોક તો હસે ધણુજો,
 ખીજ નરસિંહ મહેતાની વહેલ નહીં મણુજો. ૨

વહેલ જોધ ગુગળી બધાં હાંસી કરે જો,
 રખે ભક્ત રણુછોડ રાયને હરેજો;
 હરીને કદી બોઝણુજી હરી જશેજો,
 પકડી પાડીશું કેમ શી વલે થશેજો. ૩

ધોરી ધીંગા છે ખુબ્બ એ ભમી પડેજો.
 વહેલ કેરી તો જોડ જગે ના જડેજો;
 સુણી હાંસી નગીન બોઝણુ ભણુજો,

સાચો વહેલ હું ચલાતું નથી ધડપણે જો. ૪
 મારા જેવા કોટી પ્રજાના દાસછેજો,
 જેને મુજથી અધિક વિશ્વાસ છેજો;
 મુજ રંકને ઘેર તે ક્યાંથી હરિજો,
 બધા ગુગલી કરો ન મારી મશ્કરી જો. ૫

પદ ૧૯ મું રાગ ગરબી.

(ઓ અંબે મા ડુંગરમાં વસિયારે જાપગા જોઇને:-એ રાગ.)

આ દવારકા, વહેલ લઇને જોડાણા આવીયા;
 હરજી હરવા, ગૂંચળીએ તો હસતાં ચોર ઠરાવિયા. ૧
 થઇ સેનઆરતી જ્યાં રાંતો, તાળાં ભોગળ બીડ્યાં ખાંતે,
 સડિ જન જાંખ્યા સઘળી વાંતે. આ દવારકા. ૨
 તાળાં તૂટ્યાં અડધી વાગ્યે, જે વખતે જીવ કોઈ ના જાગે.
 હરિ આવ્યા જોડાણા આગે. આ દવારકા. ૩
 જેનું નામ બળ્યે બંધન છૂટે, તેને તાળે ધરી ડાપણુ ફૂટે.
 તે તે બાંધ્યો કેમ રહે ખુટે. આ દવારકા. ૪
 રે જાગ જાગ તું જોડાણા, હરિ જોડ્યા ઉઠ રજપુત સાણા.
 રજની જાશે વાશે વહાણાં. આ દવારકા. ૫
 ઝટ જોડ વહેલ વહેલો યાને, કહીને બગદ કને જાને,
 તુ ઝડપ કર સમજી સાને. આ દવારકા. ૬
 જોડણુ ધોરી જોગરીયા, વહેલે વિશ્વંભરને ધરિયા;

પણ વળદ ન આપે થઈ ગળિયા. આ દવારકા. ૬
તું ઉગ્ગરે કરિ સિદ્ધ જામું, હરી કહેતું સુ ને હું હાકું,
સુખ નગીન બોડાણાને પાકું, આ દવારકા. ૧૭

પદ ૨૦ મું રાગ ગરબી

(સાંભળરે તું સુજની મારી રજની ક્યાં રમિઆવિજી. એ સગ.

ધરણીધરે ધોરીમાં મેલ્યું ઉડવા કેરૂં જોરજી,
ગરૂડ થકી ગાડીની ગતિ બહુ પાછલી રાત પહોર,
અકોર આબ્યાજી. ૧

પગમાં જળ કામે થળ કરવા શક્તિ જેની સારજી,
તેને ગાડી ઉડાડતાં તે કહો કેટલીવાર,
અકોર આબ્યાજી. ૨

અકોરને ઉમરેકની વચ્ચે સરસ સિમાડો દીઠોજી,
અળુ ઝાલી થાકજ ખાતાં ક્યાં લીંબડો મીઠો,
અકોર આબ્યાજી. ૩

જો ડાહું હરિએ ઝાલ્યું તે હજી નિહું છે એકજી,
આચરત જોગાળાએ કીધું છે કળાનુગમાં છેક,
અકોર આબ્યાજી. ૪

જગાડીયા બોડાણાને ત્યાં હરજી બોલ્યા બોલજી,
ગામ તમારાની આવી આ ઉઠો ભગત ભાગોળ,
અકોર આબ્યાજી. ૫

પછી આવ્યા ડોકર ગામમાં ભગત અને ભગવાનજી,
 ફેર ગયા ત્યાં ગંગાબાઈએ કીધું બહુ સન્માન,

ડોકર આવ્યા. ૬

નગ્નીન નરહરિને પધરાવી પૂરણુ પુજા કીધજી
 સ્તુતિ કરે છે નમી નર નારી કીનવીને વિધવિધ,

ડોકર આવ્યાજી. ૭

મોડાણો તથા ગંગાબાઈ શ્રી રણુછોડરાયની વિનતી કરે છે.

પદ ૨૧ મું. રાગ ગરબી

(મા ખાવા તે ઘડ્યી ઉતર્યાં મહાકાળીરે—એ રાગ)

પ્રભુ દયા કરો દિન નાથ, દેવ મુરારીરે;

અમો દીન કર્યા સનાથ, હે ગિરધારીરે. ૧

તમે ભગત વજ્રા ભગવાન, દેવ મુરારીરે;

મણો રાજા રંક સમાન, હે ગિરધારીરે. ૨

તજી કૌરવનાં પકવાન, દેવ મુરારીરે;

બાજી જમીયા ભગવાન, હે ગિરધારીરે. ૩

મમિ કરમાબાઈની ખીચ, દેવ મુરારીરે;

નવ જુઓ તમે ઉચ નીચ, હે ગિરધારીરે. ૪

કરી રોહીણસ પર રહેમ, દેવ મુરારીરે;

તમે પરખ્યો નેનો પ્રેમ, હે ગિરધારીરે. ૫

કયો સજના સાથે સ્નેહ, દેવ મુરારીરે; ૬
 હર નવ આણ્યો સદેહ, હે ગિરધારીરે.
 પીપાને આપી છાપ, દેવ મુરારીરે;
 પરજાળ્યાં સખળાં પાપ, હે ગિરધારીરે. ૭
 સવરીબાહ કંઠાં ઘોર, દેવ મુરારીરે;
 ગમ્યાં મીઝણુ કંઠાં ઘોર, હે ગિરધારીરે. ૮
 બોડાણો બેડી હાથ, દેવ મુરારીરે;
 એમ વિનવ્યા ડોકોરનાથ, હે ગિરધારીરે. ૯
 કહે નગીન નરહરિનાથ. દેવ મુરારીરે;
 ધન્ય ધન્ય તારો મહિમાય, હે ગિરધારીરે. ૧૦

પદ ૨૨ મું રાગ ગરબી.

(તમેરે નંદજી ગોકુળ સાંચરોરે :—એ રાગ.)

ડોકોર બોડાણાથું બોલિયારે, સાંભળ શાણા બક્ત સુખલુગ્ને;
 જોવાયો બાણીને મુજનેરે, દ્વારકાં પડીયું ભંગાણુગ્ને.

ડોકોર બોડાણા થું બોલિયારે. ૧ ૮૬.

ગુબળા તો સહ ઘેલા થઈ ગયારે, દોઢે મહિરમાં ચોપાસન્ને.
 તે તો બહેમાયા તમ ઉપરેરે, સફા મનમાં છે બહુ ત્રાસન્ને.

ડોકોર બોડાણા.

ધસમસતા તે રસને આવશેરે, બોળી ખરે તમારે ધેરજી.

માટે હું સંતાઉં તમારું મારે, જેથી કોઇ ન જાણે પેરજો.

હાકોર બોડાણાં ૩

હું તો નથી જવાનો દારકારે, મુજને ગમ્યું તમારું આમજો;

નગીન મટયો દારકનાથ હુરે, હાકોર નાથ ધરાવ્યું નામજો.

હાકોર બોડાણાં ૪

પદ ૨૩ મું રાગ ગરબી.

(ના આવો તો નંદણી આણુ રમવા આવોતેરે:—એ રાગ.)

ગુગલી પણે ગભરાય, હાકોર બોવાયારે;

ઉકલે ન એકે ઉપાય હાકોર બોવાયારે ટેક.

ખુણેને ખોયરે મંદિર ખોળી, થાકી ગયા રહ્યા આંખજ ચોળી;

ચાર બોડાણાં કોળી.

હાકોર ૦ ૧

રજપુત થઇ એણે ચોરીરે કીધી, કોળી તણી રીત ભગતડે લીધી;

કહિ એમ ગાયો દીધી.

હાકોર ૦ ૨

ક્યાંકથિ ભાગી દુટી વહેલ લાવ્યો, આપણા બોળા પ્રભુને ભમા-

વ્યો, જળરો પ્રપંચ જમાવ્યો.

હાકોર ૦ ૩

ગોરને મામ સઉ પુછિ લાવ્યા, શોધતા શોધતા હાકોર આવ્યા;

હરિ જોમતીમાં સ્પીધાવ્યા.

હાકોર ૦ ૪

બોડાણા બારણે ધામા લગાવ્યા, ભગતને ભય દધને ધમકાવ્યા;

હાકોરને ક્યાં છુપાવ્યા.

હાકોર ૦ ૫

૧ જોમતી તળાવમાં.

બગતો બગત આ દગ તણે કાકો, ચોરો ચતુરભુજ એવો છે ખાકો;

ગુમળીએ કીધો તડકો.

કાકોર૦ ૬

નગીન બગત કહે શિર નામી, માંથે ચઢવો ન ચોરી નકામી;

હરિ તો સકતો સ્વામી.

કાકોર૦ ૭

બોડાણાળ કહે છે:—પદ ૨૪ મું રાગ ઉપરનો.

ગુગલી ઘેજા નવ થાવ, હરિને કોણ હરેરે;

એના છે અકળ બનાવ, ચઢાય તહીં તે ફરેરે. ૧૬

કાકોનો બંધાયો બંધાય ન તેનો, કાકોનો ચોરો નવજાયજ એનો;

મરજી પડે ત્યાં રેતો હરિને૦ ૨

ગોકુળ છોડી મથુરામાં મહાશ્યો, મથુરા મુકીને દારકા ચાલ્યો;

એ રખડક કયમરે' જાલ્યો. હરિને૦ ૩

ચોરી હરિને નથી મેં આપ્યા, કો તેવા સમ ખાઉ પ્રમાણ્યા;

નગીન બોડાણા અજાણ્યા. હરિને૦ ૪

ક્રોધ કરીને ત્યાં ગુગલી ગાળ્યો, ચોર જુદું બોલતાં તું ન લાળ્યો,

લે આ તું તીરનો ધા જો. હરિને તેજ હર્યારે. ૫

એમ કહી બાણ માર્યું જે વારે, કૃષ્ણ કહી પડ્યા ભક્ત તે વારે,

વાગ્યું હરિને તો ત્યારે હરિને તેજ હર્યારે; ૬

લોહિ નિકળિયું હરિને અંગે, ગોમતી જળ સતું થયું રંગે,

ગુગળા બોલ્યા ઉમગે. હરિને તેજ હર્યારે. ૭

ગુગળા પછી ગોમતીમાં પડ્યા, હરિને ઉપાડ્યા તો ન ઉપડ્યા,

ગુગળા કાપે ચડ્યા. હરિને તેજ હર્યારે. ૮

હરિ ગંગાબાધને કહે એવું, મુજ સમ સોનું નગીન છે જેવું,

ગુગળા કહેશે હા લેવું. હરિને તેજ હર્યારે. ૯

પદ ૨૫ મું રાગ ગરબી.

(સૈયર શું કહેરે મારે નંદ કુંવરયું નેહ:-એ રાગ)

ગંગાબાધ કહેરે, ગુગળે જોડીને એ હાથ;

હું તો રંકણુંરે, સોનું ક્યાંથી લાવું નાથ ? ૧

ત્રિભુવનના ધણીરે મુજથી સોને શે તોળાય,

બજએ બાવથીરે, સંતા કરીએ કપટી કાય. ૨

પણ સોના તણુંરે, આ ઠંડાણે તો છે કામ;

માટે હે હરિરે, હું તો ધાલી ન શકુ હામ. ૩

ગુગળાપે મારીયારે, સેવક આપ તણા ભગવાન;

મુજને ના ધીરેરે, અળગાને ડ્રાઈપણુ આ સ્થાન. ૪

ધીરે ને કેટલુંરે, ત્રિભુવન પતિ તે કયમ તોળાય;

અમે તો તમ તણારે, સોનું લક્ષ્મીનો મહિમાય. ૫

પ્રભુને જે ગમેરે, આપ કરોને તે રણુછોડ;

બજયું બાવથીરે, હરિ તમને તહિ હંધએ ખોડ. ૬

હરિ ત્યાં ઉચરેરે, સાંભળ સતી શિરોમણિ આધ. ૭
 વાળી તાહરીરે, તેથી હું તો રહું તોગાધ.
 હિમ્મત દેખેરે, કીધાં ગંગાઆધ તૈયાર;
 જઇ ગુગળી કનેરે, ગંગાઆધ કહે તે વાર. ૮
 હ્યો સોનું તમેરે, જોખી હરિને તોલે તોલ;
 પાળીશું અમેરે, જે મુખમાંથી બોલ્યાં બોલ. ૯
 નગિન આ સાંભળારે, ગુગળી હરખી બોલે બોલ;
 ખુશી છઠ્ઠે અમેરે, હ્યો આ અમે આપીએ કોલ. ૧૦
 હરિએ ફેરતીરે, ગુગળીની ખુદ્દિ તે દામ;
 અદળક પામશુંરે, સોનું પાક્યું આપણું કામ. ૧૧

(મનમાં ગુગળીએ ખુશી થાયછે.)

પદ ૨૬ મું રાગ ગરબી.

(રંગતાળી રંગતાળી રંગતાળીરે રંગમાં રંગતાળી.)

એ રાગ.

કામ પાક્યું, કામ પાક્યું, કામ પાક્યુંરે, આપણું

કામ પાક્યું;

ધન આટલું નહોતું તાક્યુંરે.

આપણું કાં ૧

હરિ ઉપાડ્યા ઉપડે નહીરે,

આપણું ૦

અતે આપણે જાતજ વહીરે.

આપણું ૨

આતો કાલે કાલે નહીં જઈએરે.

આપણું ૦

સોલું પામીને સુખિયા સદ્યએરે.	આપણું ૦	૩
પૂજ્ય કરી કરીને મરી જતરે,	આપણું ૦	
તોયે આટલું કહી ના કમાતરે.	આપણું ૦	૪
હરિ સેવાનું ફળ આજ પામ્યારે;	આપણું ૦	
આખા ભવની ભાવટ વામ્યારે.	આપણું ૦	૫
એતો ઠાકાર છે મન મોહરે;	આપણું ૦	
એક દીનમાં આપી ગયા રોહરે.	આપણું ૦	૬
હવે ખોરડાં નાંખશું પાડીરે.	આપણું ૦	
ખાંધશું નગીન મહેલને વાડીરે.	આપણું ૦	૭
ગંગાખાઈતો તાજવાં લાવ્યારે;	આપણું ૦	
વહાલો વાળીથી ઓછા જોખાવારે ગુગલીનું ધર ભાગ્યું ૦	આપણું ૦	૮

પદ ૨૭ રાગ ગરબી.

(આધવજના સંદેશાનો રાગ.)

ગુગળી કહે ગોવિન્દે અમને છેતર્યા,
 છળ કરિને છોમાજે દીધો છેહજ્જે;
 કોટી કપટ ભરેલો એ છે કાળિયો,
 કપટ કરે એમાં તે શો સદેહજ્જે. ગુગળી ૦
 ગોકુળની ગોપી મહેલી મથુરાં ગયો,
 કુળજ સાથે વિપરિત ખાંધી પ્રીતજ્જે;
 નંદ જશોદાવા શુશ્રુને સૂલી ગયો,

એ અવગુણિયા ફરી નેજે રીતજો.	ગુગળી૦ ૨
મામાને મારીને મહારાજા થયા,	
કોણમાં ભાણેજ મરાવ્યો બાળજો;	
જાદવ કુળનું મૂળ કહાવી જે જુલો,	
એને કહેશે જગમાં કોણુ દયાળજો.	ગુગળી૦ ૩
પુત્રારાને પાણુ પ્રભુજો આ ધુતીયા,	
રજપુતને ઘેર આવી રહ્યા રાગુછોડજો;	
જોયું જગ બાધુ પાણુ જોઈ જડે નહીં,	
આવા અવગુણિયા કપડીની નેડજો.	ગુગળી૦ ૪
સઉનું ભડું કરવું એને ભાવનું,	
આવા ઠગને જગ કે', છે ભગવાનજો;	
નગીન અમને દગીયા માટે પાડસું,	
પિંડ વિશે પાળી ખોશીને પ્રાણજો.	ગુગળી૦ ૫

પદ ૨૮ મું ગરબી.

(જાવ જાવને જીવણ જુડાડ શું થાવજોજો.) એ રાગ

અભિમાન ગુગળીનું વહાલે કાપિયુંજો;	
મગગળા થયેજ જોઈ સ્વપ્નું આપિયુંજો.	અભી૦ ૧
કહે સ્વપ્નમાંહિ ગુગળીને સાંભજોજો;	
તમે હઠ તજી દવારકાં ફરી પજોજો.	અભી૦ ૨
જુની વાવ એક સારી છે સેવતરીજો;	

તેમાં ખોદી જુનો માસ પછી ઉતરીજો.	અભિ. ૩
ત્યાંથી હાથ લાગશેજ મુર્તિ માહરીજો,	
તમે ત્યાં સુખી થજો પુન્ય તેની કરીજો.	અભિ. ૪
મહિમા દ્વારકા તમે! નહીં કંમી થશેજો;	
પણ માહરોનો વાસ અહીંયાં હશેજો.	અભિ. ૫
ગયા ગુગળીતો વાળિ મન વિમાસતાજો;	
વાવ બહેલી ખોદીને ન રહ્યા સાંમતાજો.	અભિ. ૬
તેથી મુરતિ ભૂરી હાલ છે દ્વારકાજો;	
કહે નગીન પ્રત્યક્ષ જુઓ પારખાંજો.	અભિ. ૭

પદ ૨૯ મુ રાગ ગરબી.

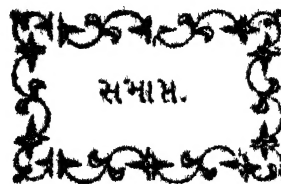
(સાંઈ સાંઈ રે વડોદરે શહેર મુખધ અલખેલી એ રાગ)

રહ્યા રહ્યારે રણજોડરાય, આ ડાકોર ગામે,
કાંધી છે કાંધ કશણાય, શ્રી સુંદર શામે, ૨૬.
એકજ રજાપુત રાજને તો, સ્યામે સપનું દીધુરે;
તેણે આવી લક્ષ્મીજીવાળું, જુનું દેવળ કીધું આ ડાકોર ગામે
પરમ પેશવા કેરો મુખો, વ્યંજેકર છે નામરે;
શુક દેવળ રચાવ્યું તેણે, હાલ હરી તે હામ. આ ડાકોર ૨
દરેક પુનમને દિન માણસનો, બહુ મેજા થાયરે;
હોળીને માણેકહરીનો, મુખે ન વરષ્યો જાય. આ ડાકોર ૩

સાકર માંખણ સર્વે ધસવે, આરોગે રથુછોડરે;

ગુપ્તસી માલ ધરે વનમાળી, નિરખી પોંચે કોડ. આ ડાકર
નરહરિ ગુરુપદ રજ પરતાપે, નગિન બણે બોડાણિરે;
સુણતાં બધુતાં ભવદુખ ભાગે, સ્થાય કરે જગસાણો.

આ ડાકર ગામે.

 આ પુસ્તક કોઈએ અમારી રજ
શીવાય છપાવું અથવા તો છાપવું નહીં.
